

SLOVENSKO BEZ HRANÍC

Vážení krajanovia,

na Úrade pre Slovákov žijúcich v zahraničí sme si dali záväzok prinášať vám aktuálne informácie o dianí na Slovensku, našej činnosti, ale aj o živote a úspechoch Slovákov v zahraničí. Tento spravodajca je jedným z krokov, ako tento sľub plníme – aby sme vás spojili so Slovenskom, nech ste kdekoľvek na svete. Privítame aj vaše príspevky, osobné príbehy a skúsenosti, ktoré môžu inšpirovať a prepojiť krajanov. Ak máte záujem dostávať naše novinky priamo na svoju e-mailovú adresu, nezabudnite sa zaregistrovať.

WWW.USZZ.SK

Dagmar Repčková
predsedníčka ÚSZZ

Stála konferencia SR a Slováci žijúci v zahraničí 2024

V dňoch 24. – 25. októbra sa v Bratislave konala Stála konferencia Slovenská republika a Slováci žijúci v zahraničí 2024, ktorú pravidelne každé dva roky organizuje Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Stála konferencia je kľúčovým fórom pre riešenie otázok života Slovákov žijúcich v zahraničí. Na stretnutí sa zúčastnili zástupcovia slovenských komunít z celého sveta, významné osobnosti slovenského zahraničia a predstavitelia štátnych orgánov SR. Tohtoročným motívom konferencie bolo Spájanie pre budúcnosť.

VIAC INFORMÁCIÍ

WWW.USZZ.SK

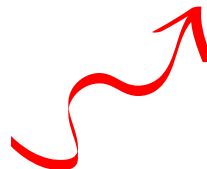
FOTOGALÉRIA
VIDEO ZÁZNAM Z OBOCH DNÍ
ZÁVERY STÁLEJ KONFERENCIE

WWW.USZZ.SK

ÚŠŽ v médiách Relácia Interview :24

WWW.RTVS.SK

Relácia STVR Interview :24 prináša pohľady na aktuálne aj nadčasové témy, ktoré rezonujú v spoločnosti – v politickom dianí, na sociálnych sieťach a v médiách. Respondenti sa tu venujú rôznorodým otázkam spoločenského a politického života. Dňa 24.10. v relácii hovorila o aktuálnych otázkach spojených so Slovákami žijúcimi v zahraničí predsedníčka ÚŠŽ Dagmar Repčková.

Nový podpredseda ÚŠŽ

Dovoľujeme si oznámiť, že od 1. januára 2025 sa dlhšie neobsadenej funkcie podpredsedu Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí ujme **prof. RNDr. Peter Chrastina, PhD.** Ide o renomovaného odborníka so širokým spektrom skúseností v oblasti školstva, histórie a medzinárodnej spolupráce. ÚŠŽ s príchodom nového podpredsedu otvára ďalšiu kapitolu svojej činnosti a teší sa na nové impulzy, ktoré budú prínosom pre Slovákov žijúcich po celom svete.

VIAC INFORMÁCIÍ

WWW.USZZ.SK

Vyznamenania ÚŠŽ

Ako uznanie jednotlivcom alebo organizáciám, ktoré prispievajú k zachovaniu a rozvoju národného povedomia a identity Slovákov žijúcich mimo hraníc Slovenska udeľuje ÚŠŽ od roku 2011 vlastné vyznamenania. Ocenenia ÚŠŽ majú zdôrazniť prínos osôb či organizácií, ktoré nezištne pracujú na uchovávaní kultúry, histórie a jazyka Slovákov žijúcich v zahraničí. Tieto vyznamenania zároveň povzbudzujú komunitu k pokračovaniu v aktivitách, ktoré podporujú spolupatričnosť a vzťah k rodnej krajine. Podľa štatútu ÚŠŽ existujú tri druhy ocenení: medaila, ďakovný list a pamätný list.

VIAC O OCENENIACH V ŠTATÚTE

WWW.USZZ.SK

ZOZNAM OCENENÝCH OD ROKU 2011

WWW.USZZ.SK

Dotačná výzva na rok 2025

uzavretá

**SMERNICA O POSKYTOVANÍ
DOTÁCIÍ ÚŠZZ**

WWW.USZZ.SK

Ukončenie dotačnej výzvy

Dotačná výzva na predkladanie žiadostí o dotácie na rok 2025 bola uzavretá. Celkovo bolo prijatých 896 žiadostí, z ktorých 885 bude postúpených na kontrolu. Jedenásť žiadostí bolo zrušených samotnými žiadateľmi. Nie je potrebné žiadosti tlačiť ani zasielať poštou v listinnej forme.

V najbližšom období sa uskutoční administratívna kontrola žiadostí. Ak budú v žiadosti zistené nedostatky (napr. chýbajúce alebo nesprávne údaje či prílohy), úrad o tom informuje žiadateľa prostredníctvom systému DIS a požiada o nápravu. Ak nedostatky nebudú v stanovenom termíne odstránené, žiadosť bude vyradená. Žiadosti, ktoré spĺnia všetky požadované kritériá, budú zaradené do hodnotiaceho procesu. Podrobnosti o administratívnej kontrole a ďalších krokoch nájdete v Smernici č. 1/2024 o poskytovaní dotácií ÚŠZZ.

Nové moduly v DIS

Od 12.9.2024 majú prijímatelia dotácií schválených žiadostí za rok 2024 v podprogramoch 1.1., 2.3., 2.4., 2.5., 3.4. v Dotačnom informačnom systéme (DIS) sprístupnený modul „Oznámenie o realizácii projektu“. Elektronické vyplnenie a odoslanie tohto oznámenia je povinné. Oznámenie je povinné vyplniť aj v prípade, že sa už projekt konal.

Okrem toho v DIS pribudol k všetkým schváleným žiadostiam za rok 2024 (t. j. k žiadostiam vo všetkých programoch a podprogramoch) nový modul **Správa o merateľných ukazovateľoch**.

VIAC INFORMÁCIÍ

WWW.USZZ.SK

Oznam o novom povinnom
module v DIS:

Správa o merateľných
ukazovateľoch

VÝZVA

Včasné vrátenie
nevyužitých dotácií
pre rok 2024

Vrátenie nevyužitých dotácií za tento rok

V prípade, že prijímatelia dotácií nevyužijú celú dotáciu alebo jej časť, ktorá bola vyplatená do 31.07.2024 (vrátane), sú podľa Smernice č. 1/2024 (článok 11 bod 8) povinní vrátiť tieto prostriedky ÚŠZZ. Vrátenie nevyčerpanej dotácie alebo nevyčerpanej časti dotácie (nevyčerpaná suma dotácie je vyššia ako 5 eur) je potrebné uskutočniť najneskôr do **16.12.2024** vrátane, aby boli splnené všetky termíny.

VIAC INFORMÁCIÍ

WWW.USZZ.SK

DOTÁCIE

Oznam
o zastupovaní

Oznam o zastupovaní

V čase neprítomnosti zamestnankyne Ing. Janky Tömöl je pre rýchlejšie vybavenie potrebné otázky smerovať na iné zamestnankyne oddelenia dotácií.

VIAC INFORMÁCIÍ

WWW.USZZ.SK

ÚSZZ počas vianočných sviatkov

Na ÚSZZ budú v období od 19. decembra 2024 do 7. januára 2025 čerpané dovolenky pri príležitosti vianočných sviatkov. Vybavovanie žiadostí Slovákov žijúcich v zahraničí (prijímanie žiadostí, vydávanie rozhodnutí) bude možné do 18. decembra 2024 a následne opäť od 7. januára 2025. Ďakujeme za pochopenie a prajeme príjemné sviatočné obdobie.

Aktuality zo Slovenska prostredníctvom TASR

ÚSZZ a Tlačová agentúra Slovenskej republiky (TASR) podpísali memorandum o spolupráci, ktoré by zlepši spoluprácu v oblasti masmédií. Naším cieľom je šíriť overené spravodajstvo o Slovensku medzi krajanmi v zahraničí a to prostredníctvom verejnoprávnych kanálov. Obe strany sa plánujú zamerať na podporu spoločných projektov, ktoré uľahčia prístup k informáciám a priblížia dianie na Slovensku Slovákom po celom svete.

WWW.TERAZ.SK

INFORMÁCIE A AKTUALITY

Odber spravodajstva v XML

TASR ponúka v roku 2024 fyzickým aj právnickým osobám prevádzkujúcim internetové portály možnosť prihlásiť sa na odber časti agentúrneho spravodajstva v skrátenej forme ZDARMA.

Podmienkou na odber stručných spravodajských informácií spolu s ilustračnou fotografiou je REGISTRÁCIA.

**VIAC INFORMÁCIÍ, PODMIENKY
A REGISTRAČNÝ FORMULÁR**

WWW.TERAZ.SK

Múzeum národného obrodzenia

VIAC INFORMÁCIÍ

WWW.TERAZ.SK

Plánované Múzeum slovenského vystahovalectva bude nahradené Múzeom národného obrodzenia. Vyplýva to z návrhu Ministerstva kultúry SR na úpravu uznesenia vlády z júna 2022, ktoré sa týka Konceptie štátnej politiky Slovenskej republiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí na obdobie 2022 – 2026.

Nové múzeum bude zamerané na obdobie národného obrodzenia a jeho zásadný význam pre formovanie slovenskej kultúry, identity a politiky. Napriek zmene koncepcie, časť expozície bude venovaná aj vystahovalectvu. Sídлом Múzea národného obrodzenia má byť budova Nového evanjelického lýcea na bratislavskej Konventnej ulici.

Legislatíva – zmeny v uznávaní kvalifikácií

Návrh zákona, ktorý by umožnil uznávanie kvalifikácie sestier vyškolených v Rumunsku na Slovensku, bol schválený poslancami Národnej rady SR a posunutý do druhého čítania. Ide o legislatívu, ktorá sa týka aj uznávania kvalifikácií v rámci členských krajín Európskej únie. Cieľom je aj zabezpečiť, aby kvalifikácie získané v jednej členskej krajine EÚ boli uznané v ďalších krajinách na účely pokračovania v štúdiu alebo výkonu povolania. Ak prejde všetkými legislatívnymi procesmi, novela by mala nadobudnúť účinnosť 1. marca 2025.

VIAC INFORMÁCIÍ

WWW.TERAZ.SK

Nový honorárny konzulát v Srbsku

Slovenská republika rozšírila svoje diplomatické zastúpenie v Srbsku otvorením nového honorárneho konzulátu v Báčskom Petrovci, ktorý bude pokrývať oblasť Vojvodinského autonómneho kraja. Slávnostného otvorenia sa zúčastnil slovenský minister zahraničných vecí Juraj Blanár spolu so srbským ministrom Markom Djuričom.

VIAC INFORMÁCIÍ

WWW.MZV.SK

Novým honorárnym konzulom SR v Báčskom Petrovci sa stal Andrej Hodolič, podnikateľ slovenskej národnosti s viac ako 20-ročnou praxou v obchode. Konzulát bude okrem posilnenia obchodných a investičných vzťahov zabezpečovať starostlivosť o slovenskú komunitu vo Vojvodine a poskytovať konzulárnu ochranu a služby pre občanov SR žijúcich alebo cestujúcich v Srbsku.

Vo Veľkej Británii pribudlo vzdelávacie centrum

V južnom Manchestri bolo oficiálne otvorené Slovenské vzdelávacie centrum South Manchester. Toto centrum, vytvorené skupinou zanietených dobrovoľníkov, sa zameriava na budovanie a spájanie slovenskej komunity v južnom Manchestri a jeho okolí.

VIAC INFORMÁCIÍ

WWW.USZZ.SK

33. ročník Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko

ÚSZZ je jedným z vyhlasovateľov tejto medzinárodnej literárnej súťaže s dlhou tradíciou. 33. ročník je venovaný významným výročiam, ako sú 60 rokov od založenia Múzea Ľudovíta Štúra v Modre, 70 rokov Múzea SNP v Banskej Bystrici, 105 rokov Slovenského národného divadla a 80 rokov od konca 2. svetovej vojny. Zároveň si pripomíname jubileá osobností ako Juraj Fándly, Pavol Jozef Šafárik, Elena Maróthy Šoltéssová, Emil Boleslav Lukáč, Ján Kostra a ďalší, ako aj príbehy regiónov, ich osobností a udalostí.

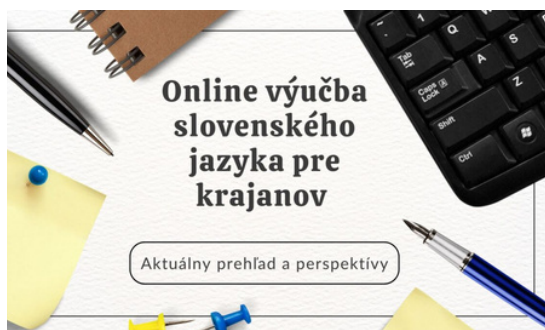
PREČO MÁM RÁD
SLOVENČINU

PREČO MÁM RÁD
SLOVENSKO

VIAC INFORMÁCIÍ A TERMÍNY

WWW.USZZ.SK

Online výučba slovenčiny

Online výučba slovenského jazyka pre Slovákov žijúcich v zahraničí zaznamenala v posledných rokoch výrazný rozvoj, pričom na jej popularite sa podieľajú ako štátne, tak aj súkromné iniciatívy. Je užitočné rozlišovať medzi aktivitami podporovanými Slovenskou republikou a súkromnými kurzami, ktoré fungujú nezávisle od štátnej koordinácie. Na našom webe prinášame podrobnejší pohľad na aktuálne dostupné možnosti a ich charakteristiky.

VIAC INFORMÁCIÍ

WWW.USZZ.SK

Slovenské rozprávky z celého sveta

Užhorodské lýceum č. 4 na Ukrajine, v spolupráci s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, vyhlasuje už siedmy ročník medzinárodnej súťaže Slovenské rozprávky z celého sveta. Tento projekt je určený deťom a žiakom slovenských škôl a vzdelávacích centier v zahraničí, ktorí tak majú možnosť zapojiť sa do tvorivej literárnej a výtvarnej súťaže. Účastníci budú ocenení diplomami, propagačnými materiálmi a autorskou knihou rozprávok, ktorá vznikne z finálových prác detí a žiakov. Téma VII. ročníka znie: JESEŇ, ZIMA

VIAC INFORMÁCIÍ A TERMÍNY

WWW.ISEIA.EU

Kovačické umenie má blízko k zápisu na zoznam UNESCO

Poradný výbor UNESCO, odborný orgán zodpovedný za hodnotenie nominácií na zápis do zoznamov nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO odporučil zapísať Kovačické insitné maliarstvo, nominované Srbskom ako národný prvok, na Zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

VIAC O KOVAČICKOM UMENÍ
V REPORTÁŽI RÁDIA SLOVAKIA
INTERNATIONAL

WWW.SKRSI.RTVS.SK

Stanoviská Poradného výboru majú odporúčací charakter, pričom o konečnom zápise rozhodne 24-členný Výbor nehmotného kultúrneho dedičstva, ktorého súčasťou je aj Slovenská republika. Rozhodnutie bude prijaté na 19. zasadnutí Výboru nehmotného kultúrneho dedičstva, ktoré sa uskutoční v dňoch 1. – 8. decembra 2024 v Asuncióni, hlavnom meste Paraguaja.

Krajanská nedeľa v archíve STVR

Tento rok Krajanskú nedeľu na Folklórnych slávnostiach pod Poľanou v Detve natáčala STVR a vy si môžete pozrieť výsledok tohto jedinečného projektu v archíve STVR.

Program s názvom Blízki zďaleka prinesie vystúpenia krajanských súborov, ktoré uchovávajú a prezentujú slovenskú kultúru po celom svete. Krajanská nedeľa je dôkazom krásnej spolupráce a nadšenia Slovákov žijúcich v zahraničí, ktorí cez folklór spájajú generácie a udržiavajú naše tradície živé aj ďaleko od domova. Z programových dôvodov je záznam v archíve STVR skrátený. Plný záznam zo 49. ročníka krajanskej nedele si môžete pozrieť na našom webe.

ARCHÍV STVR WWW.RTVS.SK

ZÁZNAM NA NAŠOM WEBE

WWW.USZZ.SK

Blahoželáme k výročiam

Koncom novembra a začiatkom decembra si pripomenú **30. výročie** pôsobenia dve krajanské organizácie na Ukrajine a v Chorvátsku.

Blahoprajeme k výročiu **Kultúrno-osvetovej organizácii Matice slovenskej v Ukrajine**. Úsilie tejto organizácie o zachovávanie slovenského jazyka, kultúry a tradícií na Ukrajine je nenahraditeľné.

Zároveň želáme k výročiu aj **Matici slovenskej Rijeka** mnoho ďalších úspechov. Nech aj naďalej upevňuje svoje postavenie ako kultúrna inštitúcia a prináša radosť, obohatenie a podporu všetkým, ktorí si vážia naše spoločné dedičstvo.

Príbehy krajanov: Ivana Kvetánová

Ivana Kvetánová je slovenská historička a dokumentaristka, ktorá sa venuje popularizácii histórie cez moderné audiovizuálne formy. Je spoluautorkou knihy "Veduta Bratislavy vo Florencii. Skrytý príbeh" a autorkou námetu, scenára a producentkou filmu "Possonia: Bratislava vo Florencii" v réžii Daniela Dluhého.

Film a kniha odhaľujú príbeh veduty z prvého nádvorja Palazzo Vecchia vo Florencii, kde možno identifikovať Bratislavu s jej hradom a Dunajom. Dokument skúma historické spojenia medzi Bratislavou (známou aj ako Possonia) a Florenciou počas renesancie, ktoré mohli vzniknúť vďaka obchodným a kultúrnym kontaktom. Táto téma ponúka nový pohľad na význam Bratislavy na kultúrnej mape Európy.

VIAC INFORMÁCIÍ

WWW.SLOVENSKETAHRANICIE.SK

**ROZHOVOR S IVANOU KVEŤÁNOVOU NA
WEBE TRNAVSKEJ UNIVERZITY**

WWW.TRUNI.SK

